

Εγκαίνια Ενοριακού Πνευματικού Κέντρου στην Παραβόλα Αιτωλοακαρνανίας

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αιτωλίας και Ακαρνανίας](#)

Τα εγκαίνια του νέου Ενοριακού Πνευματικού Κέντρου του Ιερού Ναού Αγίου Δημητρίου στην Παραβόλα Αιτωλοακαρνανίας τέλεσε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Δαμασκηνός, το απόγευμα της Παρασκευής 20ης Μαρτίου 2026, παρουσία του Δημάρχου Αγρινίου κ. Γεωργίου Παπαναστασίου.

Νωρίτερα ο Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στην Ακολουθία της Δ' Στάσης των Χαιρετισμών προς την Υπεραγία Θεοτόκο και έψαλλε τους Οίκους των Χαιρετισμών ενώπιον της Εικόνας της Παναγίας, συμπαραστατούμενος από τον Ιεροκήρυκα, Αρχιμ. Νικηφόρο Ζήση, τον Προϊστάμενο του Ιερού Ναού και Αρχιερατικό Επίτροπο Παραβόλας, Πρωτοπρ. Σπυρίδωνα Ιωάννου, τον Αρχιδιάκονο Δημήτριο Λαγούδη και τους Διακόνους π. Σωκράτη Σχίζα και π. Βαρθολομαίο Κοσμά.

Κατά το κήρυγμά του στους πιστούς ανέλυσε τον στίχο: «Χαίρε ο πόκος ο ένδροσος, ον Γεδεών, Παρθένε, προεθεάσατο», λέγοντας τα εξής:

«Το θαύμα αυτό, του πόκου, μας το αναφέρει το βιβλίο των Κριτών της Παλαιάς Διαθήκης (Κριτ. 6, 36-40). Ο κριτής Γεδεών, θέλοντας να βεβαιωθεί για την υπόσχεση την οποία του είχε δώσει ο Θεός για την σωτηρία του λαού του από τους ποικίλους εχθρούς, ζήτησε ένα σημείο: «Εγώ, είπα, θα βάλω στο αλώνι ξηρό μαλλί (πόκον). Αν στο μαλλί πέσει δροσιά και η υπόλοιπη γη παραμένει στεγνή, θα είναι ένα μεγάλο σημείο για την εκπλήρωση της υποσχέσεώς Σου».

Όταν το πρωί ο Γεδεών σήκωσε το μαλλί, ήταν τόσο βρεγμένο, ώστε από το νερό γέμισε μία λεκάνη ύδατος. Επιμένει, όμως, για δεύτερη φορά, δοκιμάζοντας τον Θεό. Και ο Θεός και πάλι συγκαταβαίνει. Ζητά, τώρα, το μαλλί να παραμείνει ξηρό, ενώ τα υπόλοιπα μέρη να γεμίσουν από δροσιά και σημειώνει χαρακτηριστικά ο ιερός συγγραφέας, «και εγένετο ξηρασία επί τον πόκον μόνον, επί δε πάσαν την γην εγένετο δρόσος» (Κριτ. 6, 40).

Σ' αυτό το περιστατικό οι Πατέρες της Εκκλησίας είδαν την προτύπωση της Θεοτόκου. «Η Παρθένος δέχθηκε την δρόσον του Ουρανού άνωθεν, δηλαδή το Άγιον Πνεύμα, ήσυχα και αθόρυβα, χωρίς να προξενήσει φθορά στην παρθενία Της. Και μέσα στην ξηρασία της ανθρωπότητας της εποχής εκείνης, και του φλογισμού της πολυθείας και της ειδωλολατρίας, έφερε στον κόσμο όχι απλώς την ουράνια βροχή, αλλά τον Κύριο των νεφελών», όπως θα πει χαρακτηριστικά ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς.

Από τον πόκο αυτόν (την Παρθένο), υφάνθηκε το ένδυμα της αφθαρσίας του Αδάμ, που γυμνώθηκε με την παρακοή, και των απογόνων του. Γι' αυτό και ο Προφητάναξ Δαβίδ θα γράψει: «και καταβήσεται ως υετός επί πόκον και ωσει σταγών η στάζουσα επί την γην» (Ψαλμ. 71, 72).

Αυτήν την ουράνια δροσιά, την χάρι του Αγίου Πνεύματος απολαμβάνουμε όλοι όσοι ζούμε την μυστηριακή και πνευματική ζωή της Εκκλησίας. Και η ζωή της Εκκλησίας, είναι ταυτόχρονα και η ζωή της Παναγίας, αφού οι Άγιοι Πατέρες σχετίζουν και πολλές φορές ταυτίζουν την Θεοτόκο με την Εκκλησία. Στο πρόσωπο της Παναγίας βλέπουν την Εκκλησία.

Ο Άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας αναφέρει πως «Υμνούντες την αειπάρθενον Μαρίαν, δηλονότι την αγίαν Εκκλησίαν, και τον ταύτης Υιόν και νυμφίον και άσπιλον». Η Παναγία είναι η έμψυχη και αληθινή κιβωτός, «η χρυσωθείσα τω Πνεύματι» και η Εκκλησία είναι η κιβωτός της σωτηρίας μας.

Η Εκκλησία, κατά τον Απόστολο Παύλο, είναι το Σώμα του Χριστού, και η κεφαλή της είναι ο Χριστός (Εφεσ. 5, 23). Αφού η Θεοτόκος έδωσε το σώμα στον Χριστό, γέννησε δηλαδή όλον τον Χριστό, άρα η Θεοτόκος είναι η Εκκλησία. Ο Άγιος Ιουστίνος έγραψε πως, «αποτελεί καινοδιαθηκική πανευαγγελία, ότι η Εκκλησία είναι το Σώμα του Χριστού. Και η Υπεραγία Θεοτόκος γεννώντας μας τον Θεάνθρωπο Κύριο Ιησού Χριστό, κατ' ουσίαν γέννησε την Εκκλησία καθώς έδωσε σώμα στην Εκκλησία.

Έτσι η Θεοτόκος είναι ταυτοχρόνως και Εκκλησιοτόκος. Η Θεομήτωρ είναι ταυτοχρόνως και Εκκλησιομήτωρ».

Σε πνευματικά άνυδρες εποχές, όπου επικρατεί ο καύσωνας της αμαρτίας και της αποστασίας, η Θεοτόκος είναι εκείνη που μας χαρίζει την ουράνια δρόσο και μας οδηγεί με την καθαρότητα της πολιτείας της και την υψοποιό ταπεινώσή της, στην αστείρευτη πηγή της χάριτος, που είναι ο Χριστός. Σ' αυτόν τον πόκο τον ένδροσο καταφεύγουμε και εμείς, και την παρακαλούμε να ανοίξει τους εσκοτισμένους μας οφθαλμούς, να γίνει η παραμυθία της ψυχής μας, καθώς και η μετά τον Θεόν ελπίδα μας και προστασία μας».

Αμέσως μετά την Ακολουθία των Χαιρετισμών, άπαντες μετέβησαν στον νέο Ενοριακό Πνευματικό Κέντρο, όπου τελέσθηκε από τον Μητροπολίτη Αιτωλίας και Ακαρνανίας η ακολουθία του Αγιασμού, παρουσία Κληρικών της περιοχής της Παραβόλας, του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας κ. Μίλτου Ζαμπάρα, του Δημάρχου Αγρινίου κ. Γεωργίου Παπαναστασίου, του Αντιπεριφερειάρχου κ. Λίνου Μπλέτσα, Αντιδημάρχων, Δημοτικών και Περιφερειακών Συμβούλων, εκπροσώπων των τοπικών αρχών και συλλόγων και πλήθους πιστών.

Κατά τον χαιρετισμό του ο Δήμαρχος Αργινίου κ. Γεώργιος Παπαναστασίου εξέφρασε τη χαρά του για την ολοκλήρωση αυτού του έργου, στο οποίο η συμβολή του Δήμου υπήρξε σημαντική και τόνισε, ότι η Δημοτική Αρχή δεν θα πάψει να στηρίζει τις πρωτοβουλίες της Ιεράς Μητροπόλεως που έχουν στόχο την στήριξη των πολιτών.

Ο Προϊστάμενος της Ενορίας, Πρωτοπρ. Σπυρίδων Ιωάννου, κατά την προσφώνησή του ανέφερε τα εξής:

«Με αισθήματα βαθιάς κατάνυξης και ανείπωτης χαράς στεκόμαστε σήμερα υπό τη σκέπη του Αγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, για να επισφραγίσουμε με την τελετή των εγκαινίων, την ολοκλήρωση ενός έργου πνοής, του νέου πνευματικού κέντρου της ενορίας μας, ένα κτίριο που απέκτησε ο Ιερός μας Ναός πριν ένα χρόνο από τον μακαριστό ιεροψάλτη Ευάγγελο Μποτσέτο που επί 50 περίπου έτη κοσμούσε το αναλόγιο του Ιερού μας Ναού.

Η σημερινή ημέρα δεν είναι απλώς μία γιορτή για την ενορία μας, αλλά η δικαίωση ενός κοινού αγώνα που ξεκίνησε εδώ και περίπου 5 μήνες. Το κτίριο αυτό που κοσμεί πλέον το χωριό μας, δεν αποτελεί έναν απρόσωπο χώρο από μπετόν και πέτρα, αλλά είναι μία πνευματική κυψέλη, μία ζεστή εστία που θα φιλοξενεί την πίστη και το πολιτισμό της τοπικής μας κοινωνίας, με την ελπίδα και τον οραματισμό, ότι έστω και αν μία ψυχή ωφεληθεί από την ύπαρξη αυτού του πνευματικού κέντρου, τότε αυτό θα έχει επιτύχει την αποστολή και τον στόχο του.

Σεβασμιώτατε επιτρέψτε μου να ξεκινήσω με μία αναφορά που πηγάζει από τα μύχια της καρδιάς μου και εκφράζει το σύνολο των ενοριτών μας.

Η σημερινή ημέρα φέρει ανεξίτηλη την δική σας πνευματικής σφραγίδα. Από την πρώτη στιγμή που αναλάβατε τα ηνία της ιστορικής μας Μητροπόλεως, δεν σταθήκατε μόνος ως διοικητικός ηγέτης, αλλά φιλόστοργος πατέρας που αφουγκράζεται τους χτύπους της καρδιάς κάθε ενορίας. Το μεγαλόπνοο όραμά σας, για την δημιουργία νέων σύγχρονο πνευματικών κέντρων δεν ήταν για εσάς μία απλή προτεραιότητα, αλλά μία ιερή αγωνία, ένας ιερός πόθος, ένα αγιασμένο όραμα. Μας μεταλαμπαδεύσατε την πίστη, ότι η εκκλησία πρέπει να είναι μία διαρκής πεντηκοστή, ένας χώρος που αναπνέει μέσα στην κοινωνία. Με την δική σας έμπνευση καταλάβαμε ότι οι τοίχοι του Ναού πρέπει να επεκτείνονται εκεί που χτυπάει η καρδιά της νεότητας και του πολιτισμού. Η δική σας πατρική στοργή, οι σοφές και διακριτικές συμβουλές σας, αλλά κυρίως για ακλόνητη εμπιστοσύνη που δείξατε στις ταπεινές μας δυνάμεις, υπήρξαν το στήριγμα και η παραμυθία στις δύσκολες στιγμές της κούρασης αλλά και των εμποδίων που ανέκυψαν. Στο πρόσωπό σας βλέπουμε τον οραματιστή ιεράρχη, που δεν χτίζει μόνο κτίρια, αλλά οικοδομεί ψυχές. Σας ευχαριστούμε που μας διδάσκετε με το παράδειγμά σας ότι η διακονία του λαού και του Θεού δεν γνωρίζει όρια και κούραση.

Κύριε Δήμαρχε, η σημερινή ημέρα αποτελεί το λαμπρότερο παράδειγμα του τί μπορούμε να πετύχουμε όταν η Εκκλησία και η τοπική αυτοδιοίκηση πορεύονται με ειλικρίνεια και κοινό οραματισμό. Οφείλουμε να αναγνωρίσουμε δημοσίως και με ευγνωμοσύνη ότι ο Δήμος Αγρινίου στάθηκε ο κυριότερος αρωγός μας καλύπτοντας κατά το ήμισυ τη συνολική δαπάνη για τον αποπεράτωση αυτού του έργου. Χωρίς την δική σας προσωπική βούληση κύριε Παπαναστασίου και την καθοριστική συμβολή του Αντιδημάρχου κ Γιάννη Βασιλείου, ο οποίος υπήρξε ο συνδετικός κρίκος μεταξύ μας, αυτό το οικοδόμημα θα παρέμενε ένα ημιτελές όνειρο. Η προσφορά σας αυτή είναι μία επένδυση στον άνθρωπο, στον πολιτισμό και στη νέα γενιά του χωριού μας και η ενορία μας θα σας μνημονεύει πάντα ως μέγα ευεργέτη.

Όμως, Σεβασμιότατε και κύριε Δήμαρχε, αυτό το κτίριο δεν χτίστηκε μόνο με πέτρες και χρήματα χτίστηκε με αγωνία με κόπο με προσευχές και το ιερό υστέρημα των ενοριτών μας. Κάθε τούβλο αυτό το κέντρου κρύβει πίσω του μία ιστορία θυσίας. Κρύβει το χέρι της γιαγιάς που έδωσε κάτι από τη σύνταξη της, του οικογενειάρχη που πρόσφερε με αγάπη ότι είχε και στερήσε από τα παιδιά του, του νέου από το χωριό μας που βοήθησε εθελοντικά ή με πολύ λιγότερα χρήματα. Εσείς είστε οι στιβαρές πέτρες αυτού του οικοδομήματος. Χωρίς τη δική σας οικονομική και επαγγελματική συνδρομή καμία μελέτη και καμία χρηματοδότηση δεν θα είχε ψυχή. Πραγματικά σας ευχαριστώ που γίνεται συγκηρηναίοι σε αυτόν τον όμορφο και δύσκολο αγώνα.

Αυτό το πνευματικό κέντρο φιλοδοξούμε να γίνει ο πυρήνας στην ενοριακής μας ζωής, γιατί ακριβώς θα στεγάζονται οι πνευματικές δράσεις του Ναού μας. Ο χώρος αυτός, το ισόγειο του κτηρίου θα λειτουργεί ως αρχονταρίκι και θα φιλοξενεί όλες τις σημαντικές ενοριακές και πνευματικές δράσεις της ενορίας μας. Δράσεις που θα τροφοδοτούν το πνεύμα και την ψυχή των πιστών μας. Θέλουμε ο χώρος αυτός να σφύζει από ζωή καθημερινά προσφέροντας πνευματικό καταφύγιο σε μικρούς και μεγάλους. Ο επάνω όροφος, οποίος χρήζει αυτή τη στιγμή ολικής ανακαίνισης, μελλοντικά θα στεγάσει τις κατηχητικές δράσεις του χωριού μας, ενώ το μουσείο εκκλησιαστικών κειμηλίων που δημιουργήσαμε, θα διασώσει την ιερή ιστορία των προγόνων μας, κάνοντας το παρελθόν μας, οδηγό για το μέλλον. Με τις παλαιές ιστορικές εικόνες που θα δείτε αποδίδουμε χρέος τιμής στους προγόνους μας, φυλάσσουμε ως κόρη οφθαλμού την ιερά παρακαταθήκη της πίστης μας για να την παραδώσουμε αλώβητη στις επόμενες γενιές.

Αγαπητοί μου ενορίτες, αυτό το έργο ολοκληρώθηκε για εσάς και ανήκει σε εσάς. Σας καλώ λοιπόν να το αγκαλιάσετε, να το γεμίσετε με την φυσική σας παρουσία και να το αναδείξετε σε πνευματικό φάρο φωτός για την τοπική μας κοινωνία.

Χτίστηκε με το δικό σας υστέρημα, με τις δικές σας προσευχές και με τον δικό σας εθελοντισμό.

Εύχομαι ο Θεός με τις πρεσβείες του Αγίου Δημητρίου να ευλογεί τον τόπο μας και όλους όσους κοπίασαν για την σημερινή ημέρα.

Κύριε Δήμαρχε ως ελάχιστο δείγμα της βαθύτατης ευγνωμοσύνης μας για την καθοριστική σας στήριξη θα ήθελα μέσα από την καρδιά μου ως πρόεδρος του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου του Ιερού Ναού, να δεχτείτε αυτή την τιμητική πλακέτα αλλά και μία Εικόνα του Αγίου Δημητρίου ως αναγνώριση της μέγιστης προσφοράς του Δήμου Αγρινίου αλλά και της δικής σας προσωπικής θέλησης στην αποπεράτωση αυτού του πνευματικού χώρου.

Όπως επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω μέσα από την καρδιά μου, τους αξιότιμους αντιδημάρχους Αγρινίου, τον κ Γιάννη Βασιλείου και την κα Γεωργία Μπόκα για την στήριξή τους, για την αγάπη τους και την εμπιστοσύνη τους, και να τους επιδώσουμε και σε αυτούς ως ευλογία μία εικόνα του προστάτη μας Αγίου Δημητρίου για την αμέριστη συμπαράσταση και την άψογη συνεργασία μας όλο αυτό το χρονικό διάστημα. Σας ευχαριστώ πολύ».

Ο Μητροπολίτης κ. Δαμασκηνός κατά τον χαιρετισμό του, τόνισε ότι η σημερινή ημέρα, είναι ημέρα χαράς και δικαίωσης για όλους και κυρίως για τον Επίσκοπο της τοπικής Εκκλησίας. Αναφέρθηκε με θερμούς λόγους στον Προϊστάμενο του Ιερού Ναού και Αρχιερατικό Επίτροπο Παραβόλας, Πρωτοπρ. Σπυρίδωνα Ιωάννου, που αποτελεί στενό του συνεργάτη πρωτίστως στο Ιδιαίτερο Γραφείο του στο Αγρίνιο, αλλά και σε άλλα ιδρύματα και δομές της τοπικής μας Εκκλησίας και επαίνεσε την φιλοτιμία, τον ζήλο και την φιλοπονία που επιδεικνύει σε όλα τα έργα της Ενορίας του, αλλά και στα υπόλοιπα καθήκοντά του.

Ευχαρίστησε τους Ενορίτες και τους καλούς συνεργάτες του π. Σπυρίδωνος που στέκονται αρωγοί στο έργο του, ενώ ξεχωριστά ευχαρίστησε τον Δήμαρχο Αγρινίου, κ. Γεώργιο Παπαναστασίου και όλους τους συνεργάτες του για την συνεργασία, την ενότητα και την εμπιστοσύνη. «Μας ενώνουν πολλά κ. Δήμαρχε, αλλά αυτό κυρίως που μας ενώνει είναι, ότι και οι δύο έχουμε καλούς συνεργάτες, μεταξύ των οποίων ο Αντιδήμαρχός σας, ο κ. Γιάννης Βασιλείου που επάξια σας εκπροσωπεί και συνέβαλλε πολλά στην δημιουργία αυτού του χώρου», ανέφερε χαρακτηριστικά και συνέχισε, λέγοντας ότι:

«Ήρθε η ώρα και αυτό το Πνευματικό Κέντρο να ανοίξει τις πύλες του και να γίνει μια ζεστή αγκαλιά για τους κατοίκους αυτής της Ενορίας. Όπως έχω πει πολλές φορές, δεν αρκεί μόνο η Θεία Λειτουργία, αλλά είμαστε υποχρεωμένοι ως ποιμένες να σας προσφέρουμε και τη λειτουργία μετά τη λειτουργία, που είναι οι φιλανθρωπικές δράσεις, οι ιεραποστολικές εκδηλώσεις, οι κατηχητικές

πρωτοβουλίες. Μια Ενορία δεν μπορεί να περιορίζεται μόνο στην τέλεση του Μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας και να συναντά ο Εφημέριος το ποίμνιο του από Κυριακή σε Κυριακή. Είναι επιβεβλημένη η ανάγκη να δημιουργήσουμε πνευματικά κέντρα, με σκοπό οι κληρικοί να επικοινωνούν με τους νέους ανθρώπους, να στηρίζουν τις οικογένειες, να διαπαιδαγωγούν τα παιδιά μας.

Δόξα τω Θεώ, έχουμε εγκαινιάσει κάποια πνευματικά κέντρα και ήδη είναι υπό ανέγερση άλλα. Μακάρι, όταν ο Θεός ολοκληρώσει την ταπεινή μας διακονία, οι περισσότερες ζωντανές και βιώσιμες Ενορίες της τοπικής μας Εκκλησίας να έχουν αποκτήσει ένα πνευματικό κέντρο, μια κυψέλη αγάπης, στοργής και προστασίας της Εκκλησίας.

Θερμά συγχαρητήρια πρωτίστως στον καλό σας Εφημέριο, τον π. Σπυρίδωνα που γνωρίζω, ότι τον αγαπάτε και τον εμπιστεύεστε. Και εκείνος σας αγαπά και αγωνιά για εσάς και την κατά Θεόν πρόοδό σας. Θερμές ευχαριστίες στον κ. Δήμαρχο και στους συνεργάτες του. Εύχομαι να παραμείνουμε έτσι, συνοδοιπορούντες και συνεργαζόμενοι για ένα και μόνο σκοπό, την διακονία αυτού του ευλογημένου λαού μας.

Μακάρι αυτός ο χώρος να εμπλουτίζεται καθημερινά από δράσεις όχι μόνο της Εκκλησίας αλλά και των πολιτιστικών συλλόγων και φορέων της περιοχής».

Ολοκληρώνοντας ο Μητροπολίτης κ. Δαμασκηνός επέδωσε εκ μέρους της Ενορίας τιμητική πλακέτα και εικόνα του Αγίου Δημητρίου στον κ. Δήμαρχο και εικόνες του Αγίου Δημητρίου στους Αντιδημάρχους κ. Γιάννη Βασιλείου και κα Γεωργία Μπόκα

ως έκφραση ευχαριστίας και ευγνωμοσύνης για την στήριξη τους.

Νωρίτερα, το απόγευμα της Παρασκευής, ο Μητροπολίτης Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Δαμασκηνός μετέβη στην Ιερά Πόλη του Μεσολογγίου και τίμησε με την παρουσία του την έναρξη του Συνεδρίου, με θέμα: «Οι Δημοσιογράφοι στον Πόλεμο», που πραγματοποιείται με αφορμή τη διακοσιοστή επέτειο από την Ηρωική Έξοδο του Μεσολογγίου και αποτελεί συνδιοργάνωση του Δήμου Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου, του Μορφωτικού Ιδρύματος της ΕΣΗΕΑ και της ΠΟΕΣΥ.

Το συνέδριο τελεί υπό την αιγίδα της Διεθνούς Ομοσπονδία Δημοσιογράφων (IFJ), της μεγαλύτερης οργάνωσης δημοσιογράφων παγκοσμίως, που εκπροσωπεί περισσότερους από 600.000 επαγγελματίες των Μέσων Ενημέρωσης σε 187 ενώσεις και οργανισμούς σε πάνω από 140 χώρες, και διοργανώθηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα.

Ο Σεβασμιώτατος παρέστη επίσης στα αποκαλυπτήρια του γλυπτού έργου: «Το Δέντρο που Κλαίει», που τοποθετήθηκε στην Πλατεία Ιωάννη - Ιάκωβου Μάγερ - Μεσθενέως και φιλοδοξεί να αναδείξει το διαχρονικό μήνυμα της θυσίας και της ελευθερίας που πηγάζουν από την Έξοδο του Μεσολογγίου.

Η εκδήλωση διοργανώθηκε από τον Δήμο Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου, το Μορφωτικό Ίδρυμα της ΕΣΗΕΑ και τη Διεθνή Ομοσπονδία Δημοσιογράφων (ΔΟΔ), στο πλαίσιο των επετειακών δράσεων για τη διακοσιοστή επέτειο της Εξόδου.

Τέλος, ο Μητροπολίτης κ. Δαμασκηνός τίμησε με την παρουσία του τα εγκαίνια της έκθεσης «Έξοδος, 1826-2026» στο κτίριο Χρυσόγελου, που αποτελεί συνδιοργάνωση του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου και της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, με αφορμή τη συμπλήρωση 200 χρόνων από την Έξοδο του Μεσολογγίου.

Πρόκειται για μια συνοπτική παρουσίαση των γεγονότων της Β' Πολιορκίας του Μεσολογγίου, του αντίκτυπου που προκάλεσε και της επίδρασης που άσκησε στη διαμόρφωση της εθνικής συλλογικής μνήμης. Παρουσιάζονται μοναδικά κειμήλια, ζωγραφικά και χαρακτηριστικά έργα, προσωπικά αντικείμενα και όπλα, ενδυμασίες, μετάλλια και παράσημα από τις συλλογές του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου, έγγραφα, εφημερίδες και φωτογραφίες από το Αρχείο Ιστορικών Εγγράφων και το Φωτογραφικό Αρχείο της Ιστορικής και Εθνολογικής Εταιρείας της Ελλάδος.

[Δείτε ΕΔΩ περισσότερες φωτογραφίες](#)